

Poglavje 13

GNUCASH - finančno načrtovanje

Osnovni pojmi računovodstva
Obvladovanje denarnih tokov
Primer: vpliv investicij za nakup sodobnega viličarja

13.1 Teoretično ozadje

Logistika kot dejavnost se ukvarja z upravljanjem različnih tokov (materialni, informacijski in finančni) od virov do porabnikov tako znotraj podjetij kot med podjetji. Glavna naloga je zajem fizičnega toka materiala in toka informacij od dobavitelja, preko proizvajalca in trgovca do končnega potrošnika. Cilj logistike je zagotoviti prave dobrine in storitve, na pravem mestu ob pravem času, v zadostni količini in kakovosti, z najnižjimi stroški in vplivi na okolje, skladno s sklenjeno pogodbo [60].

Celovito obvladovanje oskrbne verige, v našem primeru procesov transporta (dostave) in skladiščenja zahteva učinkovito načrtovanje in kasnejše izvajanje. Za doseganje visokega nivoja učinkovitosti oskrbne verige je med drugim potrebno upoštevati tudi finančni vidik. Finančno načrtovanje po Simonetiju [105] je v širšem pomenu:

- načrtovanje dobička;
- kratkoročno finančno načrtovanje (načrtovanje denarnih tokov);
- dolgoročno finančno načrtovanje (1 leto in več).

Eden izmed vzrok za slabo poslovanje mnogih podjetij je prav slabo finančno načrtovanje. Bistvenega pomena za obstoj in nadaljnjo uspešno poslovanje podjetja je kakovostno finančno načrtovanje, kar pomeni sprotni nadzor nad dogajanjem in možnost hitrega ukrepanja ob velikih odstopanjih od načrtovanega. V primeru pozitivnega poslovanja in doseganja odličnih rezultatov podjetja, imajo od tega korist vsi poslovni procesi, med drugim tudi logistika. Dobiček omogoča investicije v nakup sodobne tehnologije in opreme, to omogoča dvig konkurenčnosti podjetja, nivoja storitev, povišanje pretočnosti materialnih tokov, učinkovitosti izvajanja aktivnosti itd. Primer: Investicija v nakup sodobnega viličarja za potrebe skladiščnih manipulacij omogoča učinkovito in uspešno obvladovanje materialnih tokov v fazi skladiščenja, kar se izkaže predvsem na področju obvladovanja stroškov (manj izgub in poškodb blaga, večja pretočnost, krajši čas manipulacij, avtomatiziranost procesov) in humanizaciji dela (lažje delo, uporaba mehanizacije). Za doseganje vseh zastavljenih ciljev, med katere uvrščamo tudi investicijo v nakup sodobnega viličarja, potrebujemo odlično finančno orodje za načrtovanje, izvajanje in kontrolo vseh denarnih tokov. Z obvladovanjem denarnih tokov je prihranek toliko bolj verjeten in kaj hitro lahko ugotovimo ali naše finančno poslovanje prenese investicijo v nakupu novega viličarja. Uporaba enostavnega računovodstva z integracijo računa za kredit za investicijo nakupa novega viličarja omogoča splošen pregled in prikaz finančnega poslovanja v manj zahtevnem okolju.

Na trgu najdemo številna odlična brezplačna oz. odprtokodna finančna orodja za obvladovanje denarnih tokov (računovodstvo), predvsem manjših podjetij in organizacij. Eden izmed njih je tudi odprtokodni in brezplačni GnuCash, ki je namenjen za vodenje osebnih računov in računov manjših podjetij [20].

13.1.1 Finančno načrtovanje

Vsakdo, ki se pri svojem delu srečuje s financami, se srečuje tudi z različnimi zahtevami, problemi in ovirami, ki izhajajo iz narave dela in okolja poslovanja. Razumljivo in pričakovano je, da želimo poiskati tem bolj enostavne rešitve, ki zagotavljajo kakovost poslovanja in storitev.

Dobrodošel pripomoček pri poslovanju malih podjetij in samostojnih podjetnikov je poznavanje osnovnih znanj in veščin računovodstva ter programskih orodij, ki omogočajo kakovostno poslovanje [12]. Vodenje računovodskih evidenc in redno oddajanje zahtevanih poročil je zgolj platforma za odličnost poslovanja.

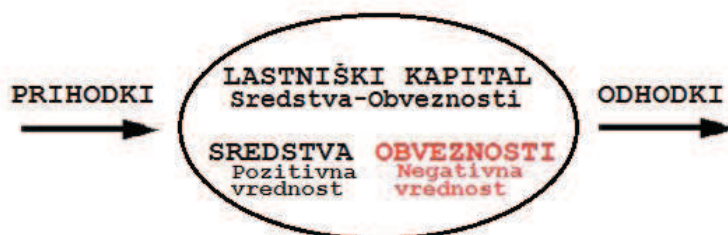
Vodenje računovodskih knjig predpisuje in terja država. Pravna podlaga za vodenje knjigovodstva izhaja iz številnih zakonov: Zakon o gospodarskih družbah, Zakon o davčnem postopku, Zakon o računovodstvu in Slovenski računovodski standardi [107].

Koncepti računovodstva

Za lažje poznavanje in uporabo finančnih programskih orodij je potrebno osnovno znanje računovodstva, ki zajema poznavanje petih osnovnih pojmov [89]:

- *Sredstva* - vse kar imamo v lasti (si lastimo);
- *Obveznosti* - vse kar smo dolžni (dolgujemo);
- *Lastniški kapital* - skupna neto vrednost;
- *Prihodek* - povečuje znesek na računu;
- *Odhodki* - znižujejo znesek na računu.

Vse finančne zadeve preprosto kategoriziramo v pet skupin. Primer: Znesek na bančnem računu so sredstva, hipoteka je obveznost, plača je prihodek, nakup viličarja je odhodek itd.

Slika 13.1: Računovodska enačba

Računovodska enačba

Lastniški kapital je definiran s sredstvi in obveznostmi. Neto vrednost izračunamo tako, da od sredstev odštejemo obveznosti.

$$\text{Sredstva} - \text{Obveznosti} = \text{Lastniški kapital}$$

Lastniški kapital lahko povišamo s prihodki in zmanjšamo z odhodki, kar nazorno prikazuje primer. Ob prejemu plačila postanemo bogatejši in ob poravnavi računa za nakupu viličarja revnejši. To opisuje naslednja enačba:

$$\text{Sredstva} - \text{Obveznosti} = \text{Lastniški kapital} + (\text{Prihodki} - \text{Odhodki})$$

Grafični prikaz razmerij med petimi osnovnimi pojmi prikazuje Slika 13.1. Neto vrednost (lastniški kapital) se poviša s prihodki in zniža z odhodki. Puščica prikazuje smer vrednosti.

Računovodska enačba je temelj dvostavnega računovodstva. Vsaka sprememba pri enem računu vpliva na ravnovesje enačbe, zato mora biti drugi račun kot proti utež za uravnavanje ravnovesja. Takšen koncept je znan kot "princip ravnovesja" in je pomemben za nadaljnjo razumevanje GnuCash in ostalih podobnih finančnih programskih orodij. Pri uporabi GnuCash vedno uporabljamo vsaj dva ali več računov, katere je potrebno uravnovesiti [89].

Dvostopno računovodstvo vključuje zapis vsake transakcije v glavni knjigi, nadalje kopiranje dela transakcije v ločenih knjigah imenovani dnevnik. V dvostopnem računovodstvu je transakcija izmenjava med najmanj dvema računoma. Ta metoda preprečuje napake in omogoča izslediti napako pri vnosu.

Pri vnosu podatkov je potrebno ločiti račun od transakcij. Koncept dvostavnega računovodstva omogoča sledljivost denarja (od kod je prišel in kam gre) [89].

Za izvedbo primera potrebujemo osnovno znanje računovodstva, poznavanje vseh osnovnih petih pojmov in njihove zakonitosti. Prikaz enostavnega vodenja računovodstva zajema manjše število transakcij različnih prihodkov in odhodkov ter vpliv investicije v nakup sodobnega viličarja.

13.2 O programskem orodju

Programsko orodje GnuCash (Slika 13.2) je odprtokodno in brezplačno orodje namenjeno vsem uporabnikom za pomoč na področju računovodstva oz. za vodenje računov [25] [56] in [59]. GnuCash uporablja GPL licenco in je del projekta GNU. Deluje na Linux, OpenBSD, FreeBSD, Solaris, Mac OS X, Unix in Microsoft Windows (z GnuCash verzijo 2.1.x od 14.04.2007 dalje) [59]. Primeren je za vodenje osebnih računov in računov v manjših podjetjih in organizacijah. Uporaben je za dvostavno knjigovodstvo v manjših podjetjih kot podpora pri vodenju prejetih in izdanih faktur [112] in [13]. Določene funkcije omogočajo, da vodimo evidenco strank (dobavitelj, kupec), zaposlenih in različnih računov - izdajanje računov, kot tudi terjatev in obveznosti. S podporo za OFX DirectConnect in HBCI lahko GnuCash komunicira tudi z banko (v kolikor podpira določene standarde). Vse končne rezultate je možno ekstrahirati, tudi poročila in grafe.

Prehod na GnuCash iz druge računovodske programske opreme je enostaven, saj omogoča uvoz dokumentov iz programov kot sta Quicken in Microsoft Money. Dostopen je v 29 tujih jezikih (slovenske različice ni) [13] in [14].

Cilji programske opreme GnuCash so [15]:

- zagotoviti odprtokodno finančno orodje;
- enostavna uporaba;
- razčlenitev aktivnosti-model-pregled-kontrolor;
- finančni motor z mnogimi funkcijami;
- modularnost, prilagodljivost;
- spletni pregledovalnik finančnih podatkov;
- prihodnost: e-denarnica, e-plačevanje računov.

Programsko orodje je namenjeno predvsem za:

The screenshot shows the GnuCash.org website. At the top, there is a navigation bar with the GnuCash logo and the text 'Free Accounting Software'. Below this, there are several sections:

- Information:** Includes links for About / News, News Feed, Screenshots, Features, and How to help.
- Documentation:** Includes links for Documentation, FAQ, Wiki, Mailing Lists, Search, Bug Reports, IRC (Chat), and Donations.
- Downloads:** A section for downloading the software.
- Developer Information:** Includes links for Source Docs, Browse Source Code, Subversion Access, Language Translations, and Sizing.

The main content area features a 'Welcome to GnuCash.org' message, followed by a description of the software and its licensing. Below this is a 'Feature Highlights' section listing various capabilities such as Double-Entry Accounting, Stock/Bond/Mutual Fund Accounts, and QIF/OFX/HBCI Import. To the right, there is a 'Download GnuCash 2.2.9' section with links for Linux Source, Microsoft Windows XP/Vista/7, and Mac OS X Intel/Power PC/Readme.

The 'News' section contains an announcement: 'GnuCash 2.3.14 (Unstable) Release - 2010-06-08'. The announcement text states: 'The GnuCash development team proudly announces GnuCash 2.3.14, the fifteenth of several unstable 2.3.x releases of the GnuCash Free Accounting Software which will eventually lead to the stable version 2.4.0. With this new release series, GnuCash can use an SQL database using SQLite3, MySQL or PostgreSQL. It runs on GNU/Linux, *BSD, ...'.

Slika 13.2: Spletna stran GnuCash

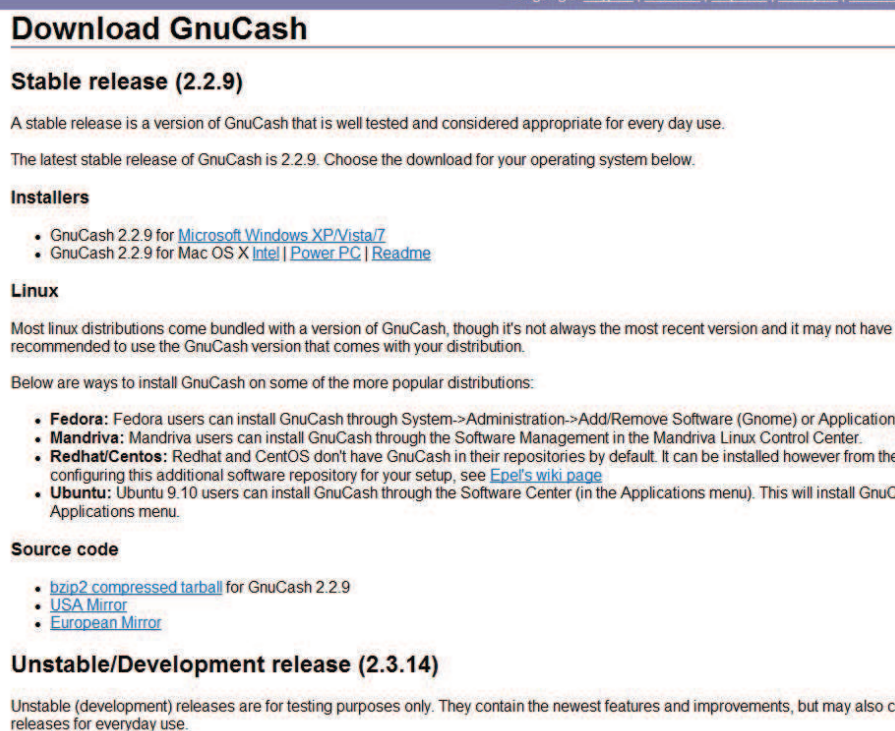
- osnovno računovodstvo;
- osebno računovodstvo;
- osebno e-poslovanje;
- e-nakupe in e-plačevanje računov;
- računovodstvo v manjših podjetjih.

Prednosti programskega orodja GnuCash:

- preprosta uporaba;
- interoperabilnost;
- možnost nadgradnje;
- brezplačno programsko orodje;
- široka paleta pomoči.

Slabosti programskega orodja GnuCash:

- omejitve možnosti in dodatnih funkcij, v primerjavi s plačljivimi programskimi orodji;
- okrnjena poročila (grafični prikaz);
- uvoz starih datotek.

Download GnuCash

Stable release (2.2.9)

A stable release is a version of GnuCash that is well tested and considered appropriate for every day use.

The latest stable release of GnuCash is 2.2.9. Choose the download for your operating system below.

Installers

- GnuCash 2.2.9 for [Microsoft Windows XP/Vista/7](#)
- GnuCash 2.2.9 for Mac OS X [Intel](#) | [Power PC](#) | [Readme](#)

Linux

Most linux distributions come bundled with a version of GnuCash, though it's not always the most recent version and it may not have been recommended to use the GnuCash version that comes with your distribution.

Below are ways to install GnuCash on some of the more popular distributions:

- **Fedora:** Fedora users can install GnuCash through System->Administration->Add/Remove Software (Gnome) or Applications.
- **Mandriva:** Mandriva users can install GnuCash through the Software Management in the Mandriva Linux Control Center.
- **Redhat/Centos:** Redhat and CentOS don't have GnuCash in their repositories by default. It can be installed however from the repository by configuring this additional software repository for your setup, see [Epe's wiki page](#)
- **Ubuntu:** Ubuntu 9.10 users can install GnuCash through the Software Center (in the Applications menu). This will install GnuCash in the Applications menu.

Source code

- [bzip2 compressed tarball](#) for GnuCash 2.2.9
- [USA Mirror](#)
- [European Mirror](#)

Unstable/Development release (2.3.14)

Unstable (development) releases are for testing purposes only. They contain the newest features and improvements, but may also contain bugs for everyday use.

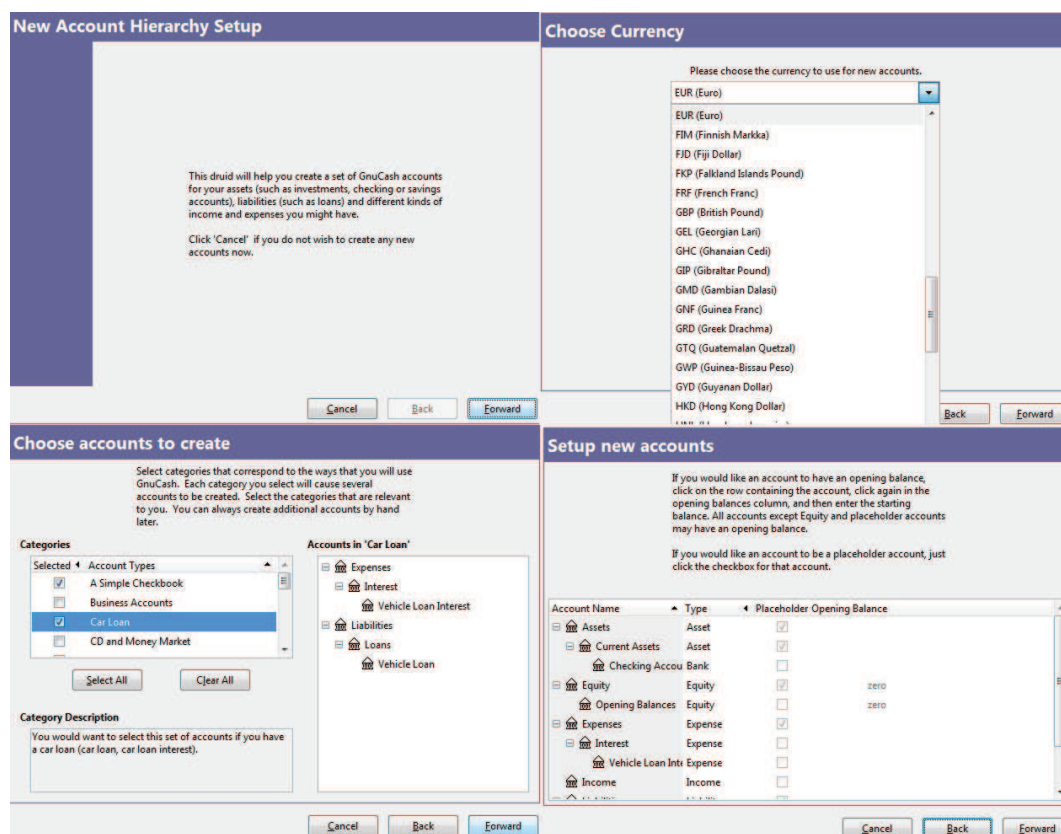
Slika 13.3: Namestitev programskega orodja GnuCash

Prenos in namestitev

Programsko orodje je dostopno na spletnem mestu GnuCash [11], kjer pod razdelkom *Download*, kot prikazuje Slika 13.3, izberemo stabilno verzijo glede na operacijski sistem, ki ga uporabljamo (Microsoft Windows, Ubuntu). Po prenosu izvedemo še namestitev programskega orodja. V kolikor uporabljamo Ubuntu operacijski sistem, je namestitev programskega orodja preprostejša, z uporabo Synaptic orodja enostavno poiščemo, prenesemo in namestimo programsko orodje GnuCash. Navodila za prenos in namestitev najdemo v uvodnem poglavju "Kako dostopati do programskih orodij?"

Nastavitve

Pred pričetkom dela s programom GnuCash s pomočjo čarovnika uredimo nastavitve za nadaljnjo uporabo (Slika 13.4). Izberemo denarno valuto in vrsto računa, ki ga želimo uporabljati. Na izbiro je več kot 30 različnih denarnih valut in 16 različnih računov, katere lahko odvisno od naših potreb in želja poljubno

Slika 13.4: Nastavitve

kombiniramo.

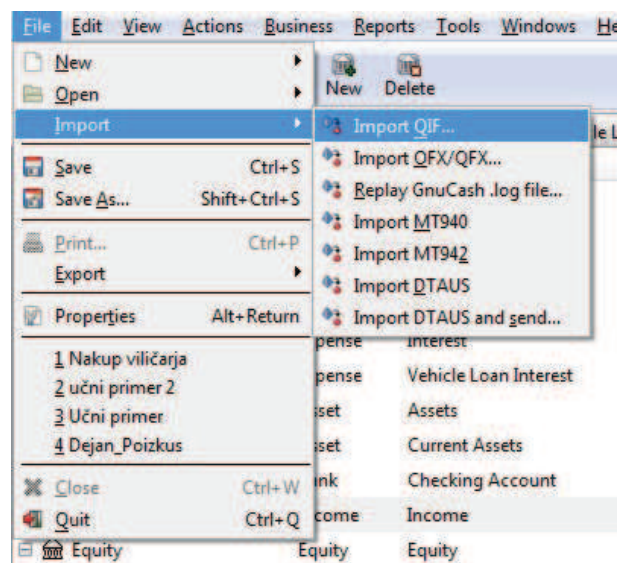
Ko kreiramo in izberemo račune, pričnemo z delom. Prvi korak je vnos podatkov oz. transakcij. Podatke je možno uvoziti ali jih samostojno kreirati pod razdelki računov (Slika 13.5).

Uvažanje podatkovnih datotek

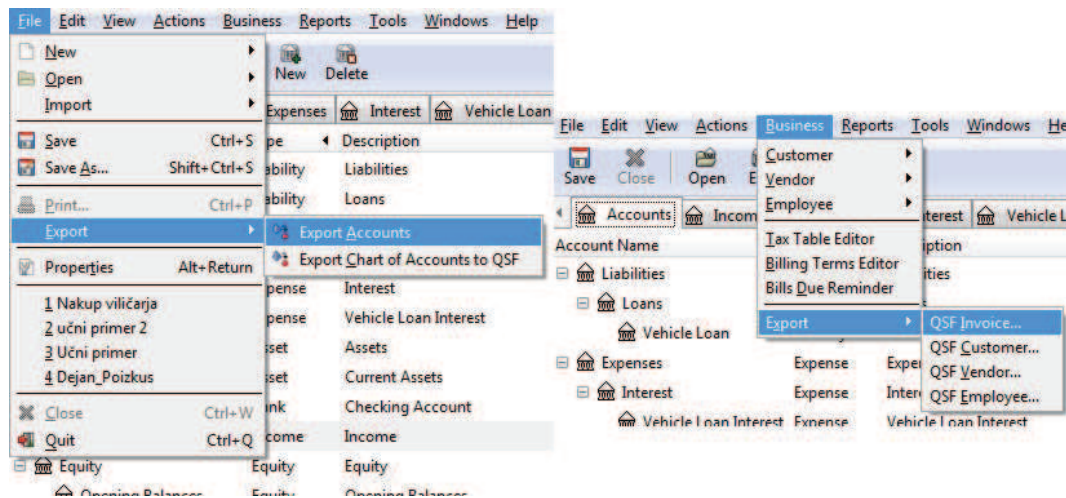
Programsko orodje GnuCash omogoča uvažanje in branje QIF (*Quicken Interchange Format*), kar omogoča večjo integracijo z drugimi plačljivimi programi in kakovostnejše delo v kolikor imamo že ustvarjene datoteke ali jih uvažamo od drugod. QIF je odprta specifikacija za branje in pisanje finančnih dokumentov. GnuCash omogoča uvoz podatkovnih datotek tipa MT942, MT940, DTAUS in OFX/QFX (naslednik QIF datotek). QIF datoteke uvažamo s klikom na *File*, nadalje *Import*, kot prikazuje Slika 13.6.

Date	Num	Description	Transfer	R	Charge	Income	Balance	
10.07.2010	5001	Prihodek 1_prodaja vozil		Imbalance-EUR	n	700.000,00	700.000,00	
11.07.2010	5002	Prihodek 2_prodaja vozil		Imbalance-EUR	n	70.000,00	770.000,00	
11.07.2010	5003	Prihodek 3_prodaja vozil		Imbalance-EUR	n	800.000,00	1.570.000,00	
14.07.2010	5004	Prihodek 4_prodaja vozil		Imbalance-EUR	n	140.000,00	1.710.000,00	
16.07.2010	5005	Prihodek 5_prodaja vozil		Imbalance-EUR	n	20.000,00	1.730.000,00	
17.08.2010		Description	Transfer		n	Charge	Income	Balance

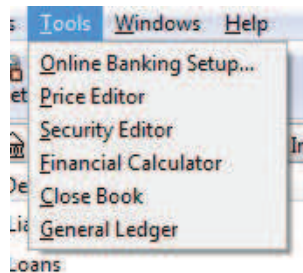
Slika 13.5: Kreiranje in vnos podatkov

Slika 13.6: Uvoz datotek

Slika 13.7: Izvoz podatkovnih datotek

Slika 13.8: Orodja – 1. del

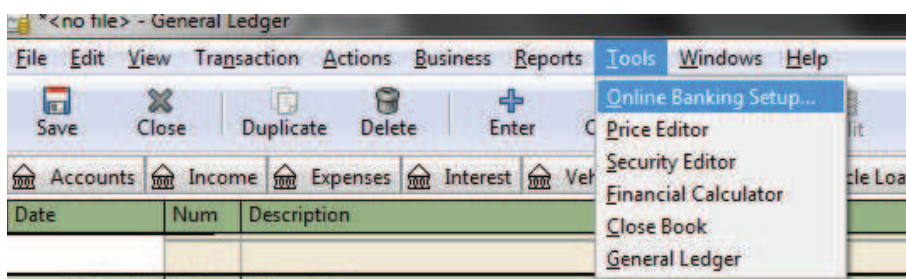
Izvažanje podatkovnih datotek

Programsko orodje GnuCash omogoča izvažanje računov in ostalih podatkovnih dokumentov (Slika 13.7). Podatkovni dokumenti so računi in dokumenti (dobavnica, stranka, zaposleni).

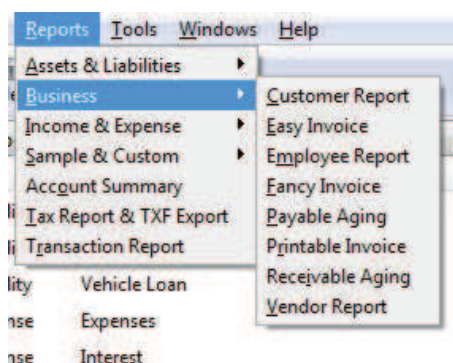
Dodatne funkcije in orodja programa GnuCash

Programsko orodje GnuCash poleg omenjenih funkcij in orodij, katere predstavimo v nadaljevanju, ponuja še različna orodja in funkcije:

1. Orodja v razdelku *Tools* v menijski vrstici: e-poslovanje, e-bančništvo (uvoz/izvoz podatkov podjetje-banka), finančni računalnik (izračun kredita, obresti in števila pologov), glavna knjiga itd. (Slika 13.8 in Slika 13.9).
2. Orodja v razdelku *Reports* v menijski vrstici: sredstva in obveznosti

Slika 13.9: Orodja – 2. del

Slika 13.10: Poročila

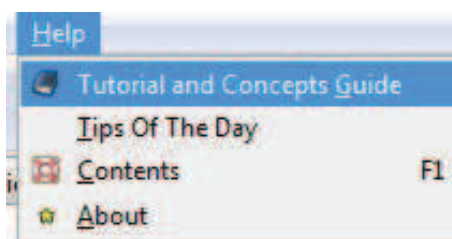
(glavna knjiga, grafi, portofolijo, bilanca stanja); poslovanje (poročilo o zaposlenih, poročilo o stranki, dobavnica); prihodki in odhodki (izkaz poslovnega izida, grafi, denarni tok); davki; transakcije (Slika 13.10).

3. Orodja v razdelku *Business* v menijski vrstici: stranka (kreiranje, urejanje, iskanje podatkov); prodajalec (kreiranje, urejanje, iskanje podatkov); zaposleni (kreiranje, urejanje, iskanje podatkov) in urejevalnik (davki, pogoji).

4. Orodja v razdelku *Help* v menijski vrstici: dodatna pojasnila in pomoč pri kreiranju računov, razložitev določenih finančnih izrazov, transakcij in osnovnih konceptov (Slika 13.11).

Dodatna pomoč za uporabo programskega orodja GnuCash:

- Uporaba GnuCash 1
- Uporaba GnuCash 2

Slika 13.11: Pomoč

Problem

Vpliv investicije v nakup sodobnega viličarja na finančno poslovanje.

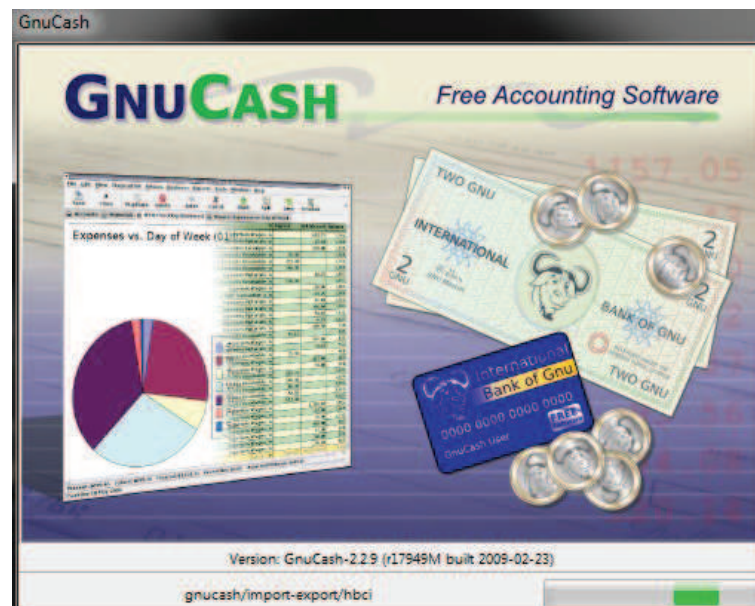
Doseganje učinkovitosti in pretočnosti materialnega toka je odvisno od celotnega delovanja sistema oskrbne verige. Časovne zamude v fazi skladiščenja bistveno vplivajo na celotno pretočnost in podaljšanje procesov v oskrbni verigi. Eden izmed vzrokov je lahko zastarela tehnologija oz. uporaba zastarelih transportnih sredstev. Hitro ukrepanje in investicija v nakup sodobne tehnologije (v našem primeru sodobni in ekološko sprejemljiv viličar), ponudita uporabniku možnost optimizacije poslovanja, dosego višje pretočnosti materialnega toka in zmanjšanje stroškov (gorivo, čas in število manipulacij).

Investicija v nakup sodobnega viličarja lahko za manjša podjetja ali organizacije predstavlja nepremostljivo oviro. Tržne cene sodobnih viličarjev se gibljejo od 20.000 € dalje. Takšna investicija predstavlja kratkoročno ogromen odhodek oz. strošek, katerega dolgoročno vsekakor izkoristimo in povrnemo v obliki optimizacije poslovanja in zmanjšanja stroškov. Vsaka investicija v nakup premičnine predstavlja v prvem koraku strošek oz. odhodek, ki ga moramo pokriti z drugimi sredstvi, najpogosteje z bančnim kritje z najemom kredita ali leasinga. V drugem koraku je ta premičnina naš lastniški kapital s katerim je možno najeti dodatne bančne kredite, za katere potrebujemo kritje v obliki nepremičnin ali premičnin. Investicija v nakup sodobnega viličarja vsekakor ni strošek v njegovem celotnem življenjskem ciklu, saj nam po poplačilu obveznosti kredita ta ista premičnina ostane v lasti in nastopa v funkciji lastniškega kapitala.

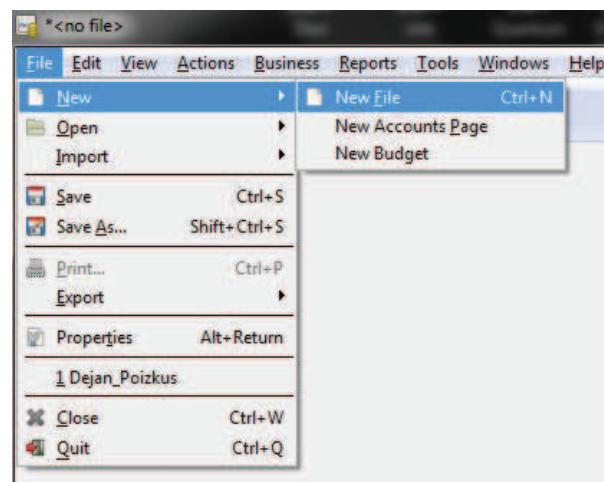
Vpliv investicije v višini 20.000 € na finančno poslovanje podjetja?

13.3 Uporaba

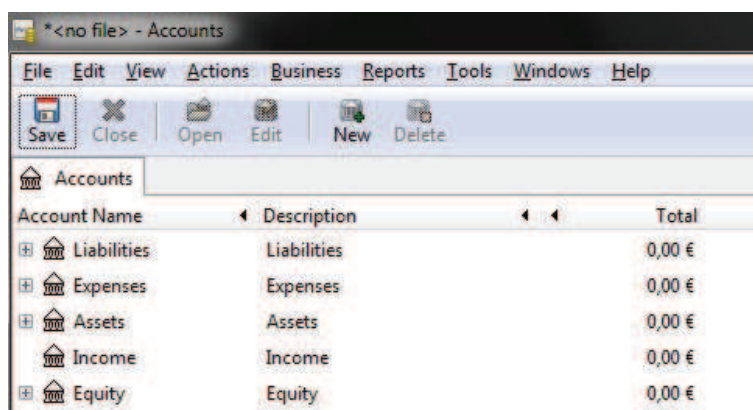
V nadaljevanju predstavimo primer poslovanja podjetja OpenStorage, njihove denarne tokove in transakcije. Poleg tega predstavimo še vpliv investicije v nakup sodobnega viličarja na poslovanje podjetja. Po namestitvi programskega orodja GnuCash in izbiri računov pričnemo z delom. Za pričetek dela je potrebno odpreti nov dokument (Slika 13.12 in Slika 13.13) in izbrati denarno valuto in vrsto računa. V našem primeru izberemo denarno valuto evro (€) in račun za enostavno računovodstvo s kombinacijo posojila za avto. Z enostavnim računovodstvom prikažemo splošne transakcije, kot npr. transakcije prihodkov in odhodkov. Račun *Car Loan* služi kot račun za posojilo za investicijo v nakup sodobnega viličarja. Račun *A Simple Chekbook* uporabimo za prikaz osnovnih transakcij prihodkov, odhodkov, lastniškega kapitala itd.

Slika 13.12: Zagon programa GnuCash

Slika 13.13: Nov dokument

Slika 13.14: Glavna stran

Date	Num	Description	Transfer	R	Charge	Income	Balance
10.07.2010	5001	Prihodek 1 prodaja vozil		Imbalance-EUR	n	700.000,00	700.000,00
11.07.2010	5002	Prihodek 2 prodaja vozil		Imbalance-EUR	n	70.000,00	770.000,00
11.07.2010	5003	Prihodek 3 prodaja vozil		Imbalance-EUR	n	800.000,00	1.570.000,00
14.07.2010	5004	Prihodek 4 prodaja vozil		Imbalance-EUR	n	140.000,00	1.710.000,00
18.07.2010	5005	Prihodek 5 prodaja vozil		Imbalance-EUR	n	20.000,00	1.730.000,00
17.08.2010		Description		Transfer	n	Charge	Income Balance

Slika 13.15: Prihodki

Po nastavitvah se v GnuCash pojavi glavna stran (Slika 13.14), kjer pričnemo z vnosom podatkov (transakcij, zneskov itd.). Podatke lahko uvozimo ali samostojno kreiramo.

Za vsak račun kreiramo ali uvozimo podatke. Podatke pridobimo z ovrednotenjem vhodnih količin, ki jih pridobimo s pomočjo simulacije dogajanja. Tako so stroški komponent ovrednoteni s ceno in vhodno količino za obdobje 5 dni. Prihodki od prodaje so ovrednoteni s proizvodno količino vozil in dobičkom od prodaje vsakega vozila.

Zaradi lažjega sledenja transakcij je potrebno natančno vnašati podatke (datum) in določiti identifikacijske številke transakcij (številka). Transakcije še opišemo in določimo vrsto transakcij (prenos in transfer računov). Prihodke sestavlja 5 različnih prihodkov od prodaje vozil v skupnem znesku 1.730.000 €, ki jih prejmemo kot nadomestilo za opravljeno dejavnost (transport, dostava, skladiščenje) v procesu oskrbne verige (Slika 13.15).

Odhodke sestavljajo plačila komponent, ki so ovrednotena z nabavno ceno in vhodno količino; mesečni stroški (voda, komunala, električna); izplačilo plač zaposlenim v oddelku skladišča in transporta; ostali stroški (režijski, vzdrževanje). Vsi odhodki znašajo 1.682.500 €. K temu prištejemo še plačilo

Date	Num	Description	Transfer	R	Expense	Rebate	Balance
14.07.2010	400	Plačilo komponent_vijaki		n	183.000,00		183.000,00
14.07.2010	4001	Plačilo komponent_pnevmatike		n	924.000,00		1.107.000,00
14.07.2010	4002	Plačilo komponent_platišča		n	539.000,00		1.646.000,00
14.07.2010	4005	Plačilo stroškov_mesečni		n	17.000,00		1.663.000,00
15.07.2010	4006	Izplačilo plač		n	15.000,00		1.678.000,00
16.07.2010	4007	Ostali stroški		n	4.500,00		1.682.500,00
17.08.2010	Num	Description	Transfer	n	Expense		Balance

Slika 13.16: Odhodki

Date	Num	Description	Transfer	R	Decrease	Increase	Balance
20.06.2010	1001	Nakup viličarja	Equity:Opening Balances	n	20.000,00		-20.000,00
18.08.2010	Num	Description	Transfer	n	Decrease	Increase	Balance

Slika 13.17: Najem posojila

obresti za najem posojila, ki znašajo 1.500 €. Skupni znesek odhodkov je tako enak 1.684.000 € (Slika 13.16).

Najem posojila za investicijo v nakup sodobnega viličarja opredelimo in umestimo v obveznosti, saj najem posojila predstavlja obveznost vrnitve sredstev. Znesek posojila znaša 20.000 € in v danem primeru poveča višino lastniškega kapitala (Slika 13.17).

Za sredstva, med katera spada bančni račun, določimosredstva, ki smo jih prejeli in jih hranimo na bančnem računu. Skupni znesek sredstev znaša 29.500 €. Sredstva imajo v lastniškem kapitalu pozitivni predznak, ko od njih odštejemo obveznosti, dobimo vrednost lastniškega kapitala (Slika 13.18).

Obveznosti in sredstva predstavljajo lastniški kapital, kateremu dodamo še razliko med prihodki in odhodki. Razlika med sredstvi in obveznostmi znaša v našem primeru 49.500 € (Slika 13.19).

Pregled vseh računov poda naslednjo sliko (glej Sliko 13.20):

Date	Num	Description	Transfer	R	Deposit	Withdrawal	Balance
20.07.2010	6001	Državna pomoč	Equity:Opening Balances	n	4.500,00		4.500,00
20.07.2010	6002	Stanje na računu	Equity:Opening Balances	n	10.000,00		14.500,00
20.07.2010	6003	Posojilo	Equity:Opening Balances	n	15.000,00		29.500,00
22.07.2010	Num	Description	Transfer	n	Deposit	Withdrawal	Balance

Slika 13.18: Sredstva

Vehicle Loan		Checking Account		Trial Balance	Account Summary	Hello, World	Opening Balances		Equity	Cash Flow
Date	Num	Description	Transfer	R	Decrease	Increase	Balance			
20.06.2010	1001	Nakup viličarja	Liabilities:Loans:Vehicle Loan	n		20.000,00	20.000,00			
20.07.2010	6001	Državna pomoč	sts:Current Assets:Checking Account	n	4.500,00		24.500,00			
20.07.2010	6002	Stanje na računu	sts:Current Assets:Checking Account	n		10.000,00	34.500,00			
20.07.2010	6003	Posojilo	sts:Current Assets:Checking Account	n		15.000,00	49.500,00			
18.08.2010										

Slika 13.19: Lastniški kapital

- višina *obveznosti*, kamor umestimo posojilo za nakup viličarja, znaša 20.000 €,
- višina *odhodka*, kamor umestimo vse odhodke oz. stroške, znaša 1.684.000 €,
- višina *sredstev*, kamor umestimo stanje zneska na bančnem računu, znaša 29.500 €,
- višina *prihodkov*, kamor umestimo vse prihodke, znaša 1.730.000 €,
- višina *lastniškega kapitala*, kjer obveznosti odštejemo od sredstev, znaša 49.500 €.

Account Name	Type	Description	Commodity	Balance	Total
Liabilities	Liability	Liabilities	Euro	0,00 €	-20.000,00 €
Loans	Liability	Loans	Euro	0,00 €	-20.000,00 €
Vehicle Loan	Liability	Vehicle Loan	Euro	-20.000,00 €	-20.000,00 €
Expenses	Expense	Expenses	Euro	0,00 €	1.684.000,00 €
Interest	Expense	Interest	Euro	1.682.500,00 €	1.684.000,00 €
Vehicle Loan Interest	Expense	Vehicle Loan Interest	Euro	1.500,00 €	1.500,00 €
Assets	Asset	Assets	Euro	0,00 €	29.500,00 €
Current Assets	Asset	Current Assets	Euro	0,00 €	29.500,00 €
Checking Account	Bank	Checking Account	Euro	29.500,00 €	29.500,00 €
Income	Income	Income	Euro	1.730.000,00 €	1.730.000,00 €
Equity	Equity	Equity	Euro	0,00 €	49.500,00 €
Opening Balances	Equity	Opening Balances	Euro	49.500,00 €	49.500,00 €
Imbalance-EUR	Bank		Euro	46.000,00 €	46.000,00 €

€ Grand Total: Assets: 95.500,00 € Profits: 46.000,00 €

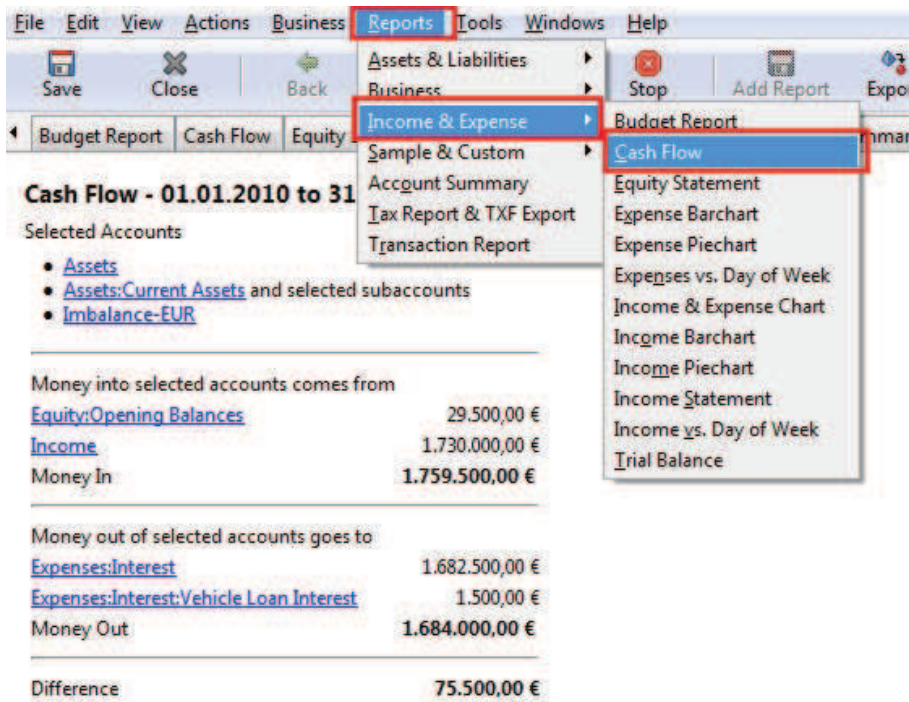
Slika 13.20: Pregled računov

Iz slednjega sklepamo:

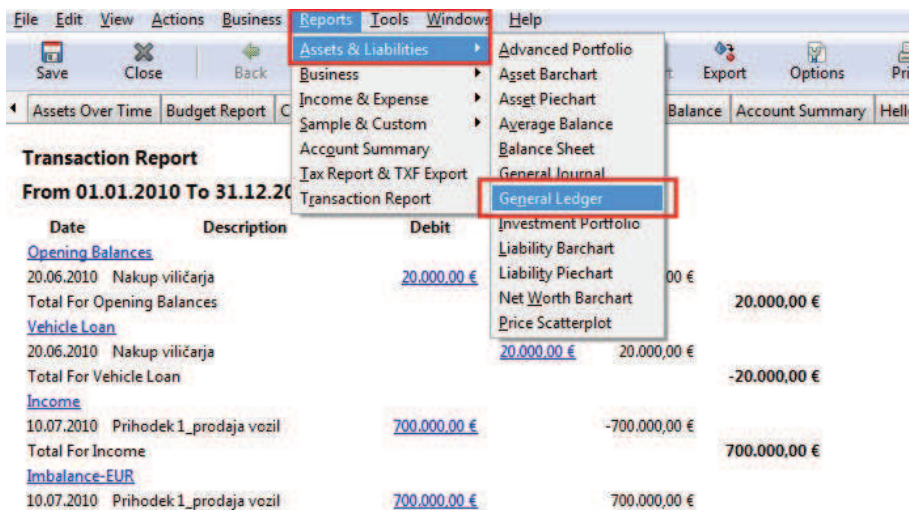
- podjetje posluje z dobičkom, ki znaša 46.000 €,
- višina skupnih sredstev, sestavljena iz dobička in lastniškega kapitala, znaša 95.500 €,
- investicija v nakup sodobnega viličarja (najem posojila) poviša lastniški kapital.

S programskim orodjem GnuCash lahko pripravimo in izvozimo različna poročila glede na naše potrebe in želje [24]. S klikom na *Reports* v menijski vrstici izbiramo med različnimi vrstami poročil. Za prikaz denarnih tokov izberemo v menijski vrstici razdelek *Reports*, nadalje *Income and Expense* in nadalje *Cash Flow* (Slika 13.21).

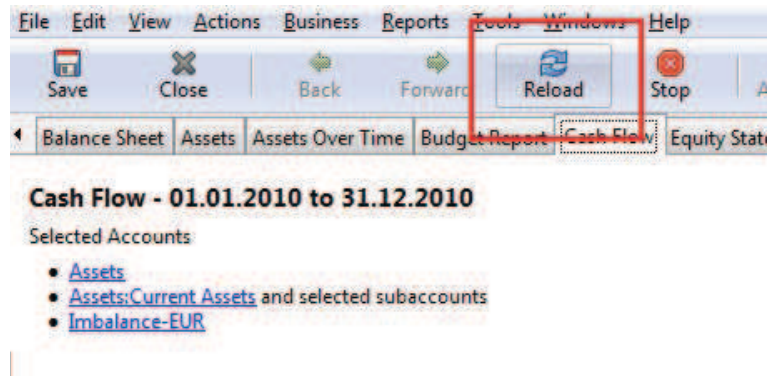
Najpomembnejše je sprotno pregledovanje in vodenje glavne knjige, kamor beležimo vse transakcije z vsemi potrebnimi podatki za določeno obdobje. Poročilo glavne knjige se nahaja v razdelku menijske vrstice *Reports*, nadalje *Assets and Liabilities* in nadalje *General Ledger* (Slika 13.22).

Slika 13.21: Izbira poročila denarnega toka

Slika 13.22: Glavna knjiga

Slika 13.23: Osveževanje podatkov

Osveževanje in posodabljanje podatkov se izvaja samodejno ali s klikom na *Reload* v orodni vrstici programa. Samodejno osveževanje podatkov poskrbi za finančno natančnost pri vsakokratnem dodajanju oz. popravljanju računov (Slika 13.23).

Povzetek

Poslovna učinkovitost, kamor uvrščamo vse logistične procese (transport, skladiščenje...), je v veliki meri odvisna od finančnega načrtovanja, izvajanja in kontroliranja. V številnih primerih je kapital gonilna sila razvoja in napredka in presežki izraženi v kapitalu omogočajo dolgoročni razvoj podjetja ali organizacije. Pravilno in strateško usmerjanje presežkov v razvoj in posodabljanje obstoječih sistemov in opreme zagotavljajo obstoj podjetja in povrnitev vsakega investiranega sredstva. Takšen način zahteva odlično poznavanje finančnih zakonitosti in področij (denarni tokovi, zakoni). Če k osnovnemu znanju računovodstva dodamo še poznavanje in uporabo programskega orodja, govorimo o odlični kombinaciji učinkovitega in kakovostnega vodenja računa. Z uporabo finančnega orodja GnuCash prikažemo manjši segment vodenja osnovnih računov in vpliv investicije v nakup sodobnega viličarja na finančno poslovanje. Vsekakor je investicija v prvem koraku strošek oz. odhodek za podjetje, ampak v nadaljevanju predstavlja vir lastniškega kapitala, kakršna je npr. nepremičnina. Investiranje v sodobne tehnologije ima posreden vpliv na finančno poslovanje, saj dolgoročno zmanjšuje posamezne stroške poslovanja, v našem primeru transporta in manipulacij. Programsko orodje GnuCash je priporočljivo za uporabo in vodenje računov v manjših podjetjih ali manj zahtevnih okoljih, vsekakor pa je priporočljiv za vodenje osebnega računa [50].

Pri opisu programskega orodja GnuCash smo uporabili še dodatne vire in literaturo: [7] [16].